

**Per què en diuen
«sostenibilitat»...**

...si el que volen dir és...?

El passat dia 28 de novembre del 2003, hi va haver l'última reunió convocada pel Col·lectiu que defensa la no-urbanització del sector residencial núm. R5 (R-5) inclòs en el Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU), per a tothom que estigués interessat en el tema dels boscos. En aquesta trobada, vam fer un esforç per a explicar la nostra visió sobre la necessitat de preservar els boscos, sobre els últims actes del consistori i sobre les implicacions del Pla d'Acció Local vers la Sostenibilitat (PALS) recentment presentat.

Agraïts pel suport dels assistents i amb la voluntat de marcar una fita per a anar més endavant, hem volgut fer i donar a conèixer aquest petit opuscle amb els continguts de la reunió.

LES IMATGES

En la reunió del 28 de novembre, els assistents vàreu gaudir de les imatges que incloem en aquest opuscle, només que amb la comoditat i la millor qualitat que ofereix la projecció en diapositiva i les transparències.

A més, durant la reunió vàreu poder veure en diapositiva diverses fotografies des de l'aire del casc històric de Santa Oliva, amb els Colls de fons.

Hem utilitzat aquests mitjans gràfics perquè creiem que són útils per fer-se entendre i perquè ajuden a fer-se una idea més precisa de les dimensions i les localitzacions. Hem utilitzat també unes fotografies aèries (ortofotomapes de l'Institut Cartogràfic de Catalunya) per tal de donar forma a les nostres idees, com també a les que ens transmet l'Ajuntament a través de textos i croquis i les que conté el PGOU del municipi. És normal que les persones que no hi estem habituades, els plànols dels arquitectes o dels urbanistes no ens diguin res, i ens resulti útil una simulació com les que hem fet nosaltres "pintant" els ortofotomapes.

En la *figura 1A* ens permet veure tot el casc històric de Santa Oliva i la urbanització Canyelles, i una petita porció dels termes municipals de Santa Oliva i de Banyeres.. Recordeu que el terme municipal encara s'estén fins al Vendrell i fins l'IDIADA.

Figura 1A. El poble i proximitats. El sector R5 ha estat completament «marcat» amb vegetació, excepte la finca de la Muralleta

CRONOLOGIA DEL DESENVOLUPAMENT DE LA CAMPANYA

- 10/5/03 Primera convocatòria a la plaça del Local.
- 11/5/03 Distribució del fulletó de convocatòria popular a la sortida del teatre.
Carta a veïns i candidats de les eleccions municipals.
- 17/5/03 Pancarta penjada al pont de l'entrada del poble.
- 18/5/03 Reunió informativa i presentació del col·lectiu al safareig municipal.
Confecció i distribució d'un primer dossier.
El col·lectiu fa diverses reunions de debat i treball.
Els boscos del Julivert i dels Colls fan presència als diaris locals.
Es van produïnt adhesions al Col·lectiu, al temps que es desenvolupa la campanya de recollida de signatures per a demanar la retirada del PGOU.
Confecció d'un llibret específic sobre la riquesa botànica i faunística del bosc.
Petició de documentació oficial i recopilació d'informació en organismes oficials (Ajuntament, Dep. d'Urbanisme de la Generalitat). Descubrim que la Comissió d'Urbanisme de Tarragona havia dictaminat contra el sector R5.
- 9/6/03 Entrevista amb l'alcalde (C. Carreras) i el regidor d'Urbanisme i Medi Ambient (J. M. Fontanet), a sol·licitud del Col·lectiu.
- 11/6/03 Reconeixement i mesura de l'àrea de bosc afectada.
Es produeixen adhesions d'altres entitats forànies al municipi, i contactes amb associacions diverses. La premsa comarcal mostra interès pel desenvolupament de la campanya.
- 27/6/03 Reunió amb el poble.
- 15/7/03 Penjada de la segona pancarta al pont de l'entrada del poble, víctima del vandalisme al cap d'uns dies.
- 17/7/03 Carta del col·lectiu: Catalunya l'arbre Santa Oliva un munt de ciment.
- 5/8/03 Segona entrevista amb J.M. Fontanet i C. Carreras.
- 8/8/03 Es penja la web del col·lectiu (<http://perso.wanadoo.es/camidelscolls>).
- 8/8/03 Reunió amb el poble al safareig municipal.
- 21/8/03 Apareix a les bústies dels santaolivencs un escrit de l'Ajuntament, acompanyat de l'esbós d'un nou pla per urbanitzar l'R5. Segons aquest escrit, el nou projecte preserva "fins a un 90% del bosc".
- 23/8/03 Sortida de camp per conèixer plantes medicinals, organitzada pel Col·lectiu.
- 28/8/03 Penjada de domassos "Santa Oliva, desperta", coincidint amb la Festa Major. Samarreta del Col·lectiu.
-/9/03 Moratòria per part de l'Ajuntament de tots els sectors del Pla General menys el sector R-5.
- 25/9/03 Presentació dels PALS de l'Agenda 21.
- 28/11/03 Reunió a la Llar d'Avis amb el poble.

Figura 1B. La imatge de la figura 1A encaixa en el requadre gris marcat en aquest esboç del municipi.

IMATGES DEL QUE PODRIA HAVER ESTAT I DEL QUE PODRIA SER.

Us voldríem mostrar unes imatges que simulen el que podria succeir al sector R5, sota diferents supòsits d'urbanització.

La *figura 2* mostra una aproximació al cas previst en el PGOU: carrers que travessen els boscos de punta a punta i tot de cases. La superfície urbanitzada triplica la de la Urbanització Canyelles i suposa la pràctica desaparició dels boscos, un increment desorbitat de població i, en conseqüència, tots els inconvenients que ja hem mencionat en escrits i reunions anteriors.

La finca de la Muralleta desapareix. La taca de bosc que hem deixat representa la superfície d'espais lliures que preveu el PGOU, però que no té per què ser bosc (pot ser una plaça dura, un aparcament, etc.).

Podem creure que aquest supòsit no es farà realitat, si fem cas de les manifestacions de l'actual equip de govern en diversos mitjans de comunicació i en l'escrit que va distribuir a l'agost, amb croquis inclòs.

La *figura 3* mostra una urbanització del sector R5 molt més sostenible, amb un nombre de cases i una superfície contruïda molt inferior. Amb aquest supòsit, el pulmó verd de Santa Oliva continuaria viu, i fins i tot creixeria una mica.

D'altra banda, en aquest supòsit es consolidaria el conjunt de vivendes existent en l'angle format pels carrers Balmes i Pau Casals.

El marge nord de la resta del carrer Balmes, relligat amb el bosc mitjançant una transició d'ajardinament, faria de límit del nucli urbà, tal com passa amb l'avinguda del Remei i les hortes de les Parellades.

Nosaltres continuem creient que la zona del sector R5 s'hauria de preservar al màxim, respectant el bosc al cent per cent. De moment, cap dels plantejaments que l'Ajuntament ha fet públics ens indica que això serà així.

samarreta del col·lectiu (davant)

samarreta del col·lectiu (darrera)

A més, creiem que el PGOU ja preveu un gran creixement urbanístic de Santa Oliva, en zones del municipi on l'entorn no es veu tan afectat.

I creiem, també, que és possible una forma de progrés per Santa Oliva sense perjudicar el patrimoni rural, sense destruir boscos, sense asfaltar camins de carro, sense multiplicar la població i sense hipotecar el benestar de tots els veïns de Santa Oliva.

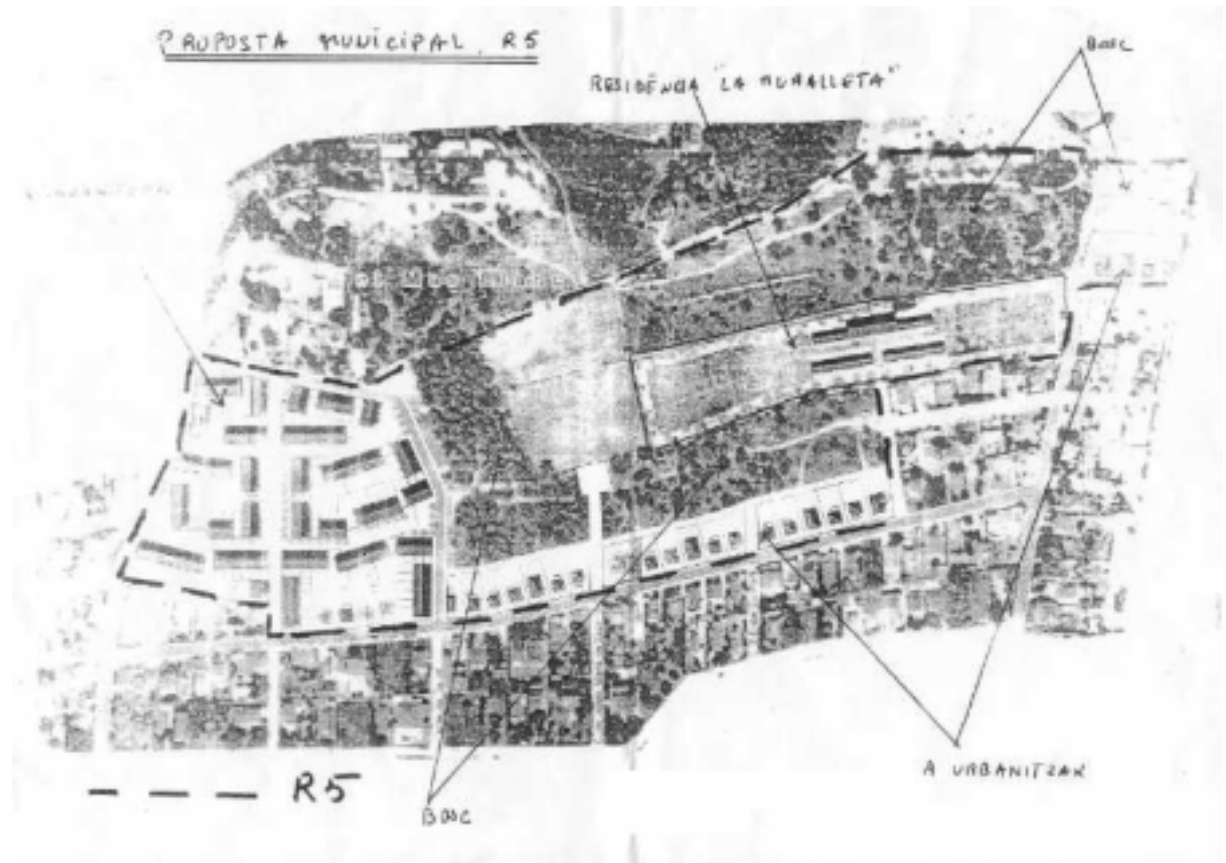
Figura 2. El sector R5, tal i com es pot imaginar a partir del Pla General. La Muralleta desapareix (la travessen carrers). El camí dels Colls és una gran avinguda.

Figura 3. El sector R5, en el que es podria acceptar com a desenvolupament sostenible en el marc de Santa Oliva. El bosc es consolida i la Muralleta tira endavant el seu projecte ecològic i social.

QUÈ ÉS EL QUE DIU QUE VOL PROTEGIR L'AJUNTAMENT?

Figura 4. Fragment d'una de les propostes del govern municipal del PGOU de Santa Oliva.

Tot i que el Pla General preveia inicialment urbanitzar tot el sector R5, després de l'oposició veïnal van distribuir entre els veïns una proposta que es reflexa en la *figura 4*. Hi podem observar els plans que tenia l'Ajuntament per als boscos del Julivert i dels Colls.

En les *figures 5 i 6* hi representem la **franja de protecció contra incendis que esmentem més endavant. La col·loquem sobre el croquis en què l'Ajuntament proposava una urbanització de l'R5 menys agressiva (un 39 % de la superfície).**

En la *figura 5*, la franja està mesurada a partir del límit de les cases previstes en aquell croquis i en direcció al bosc. La taca vermella representa la superfície de bosc que es veuria afectada per la franja de protecció: més de 2 hectàrees (el 16 % de tot el sector).

En la *figura 6*, la franja està mesurada a partir del límit del bosc. La taca verda representa la superfície que hauria d'estar lliure d'urbanització i, com podem observar, no permetria edificar tal i com proposa l'Ajuntament.

La normativa que incompleix aquesta proposta és la següent:

Decret 64/1995 de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals (DOGC 2022, 10/3/95).

Decret 241/1994, de 26 de juliol, sobre condicionants urbanístics i de protecció contra incendis en els edificis, complementaris de la NBE-CPI/91 (DOGC 1954 de 30.9.1994, correcció d'errades DOGC 2005, de 30.1.1995)

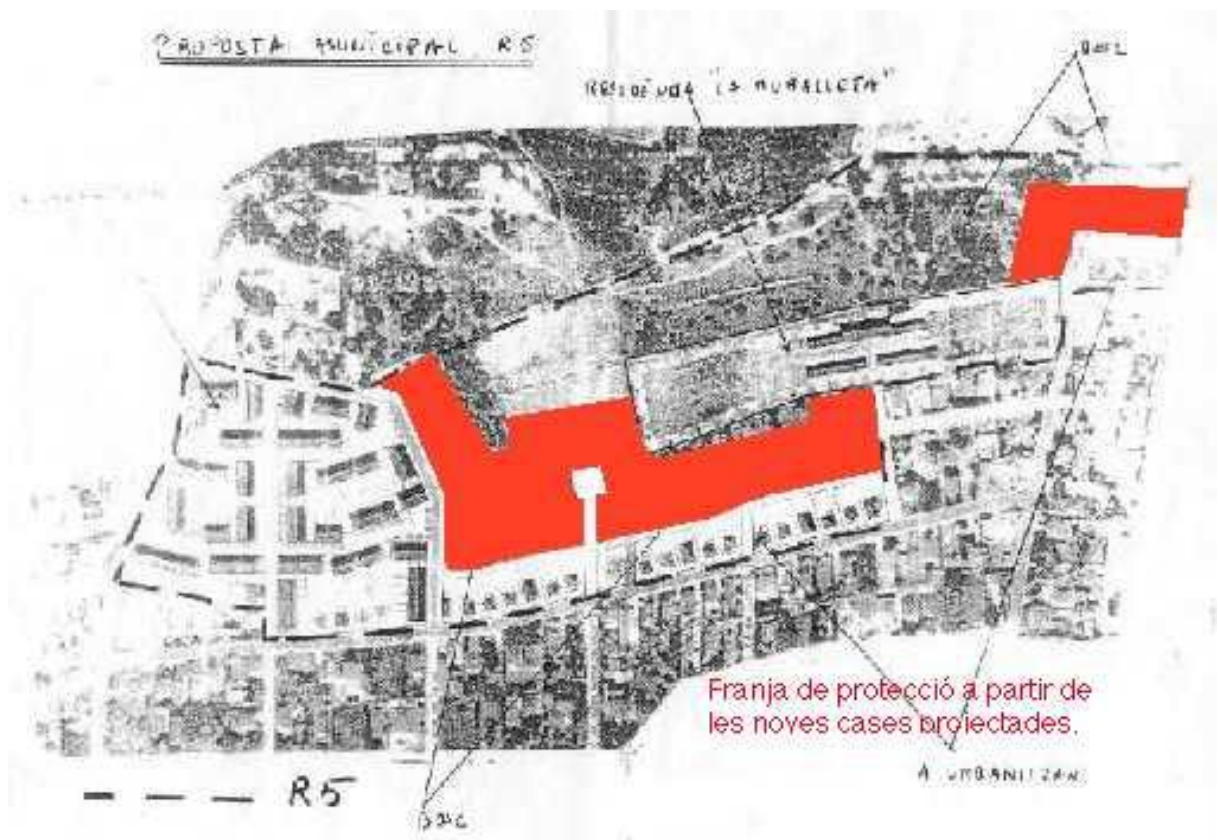

Figura 5. Aplicant la franja de protecció al pla de l'Ajuntament, no es protegeix el 90 % del bosc: només la franja en representa el 16 %.

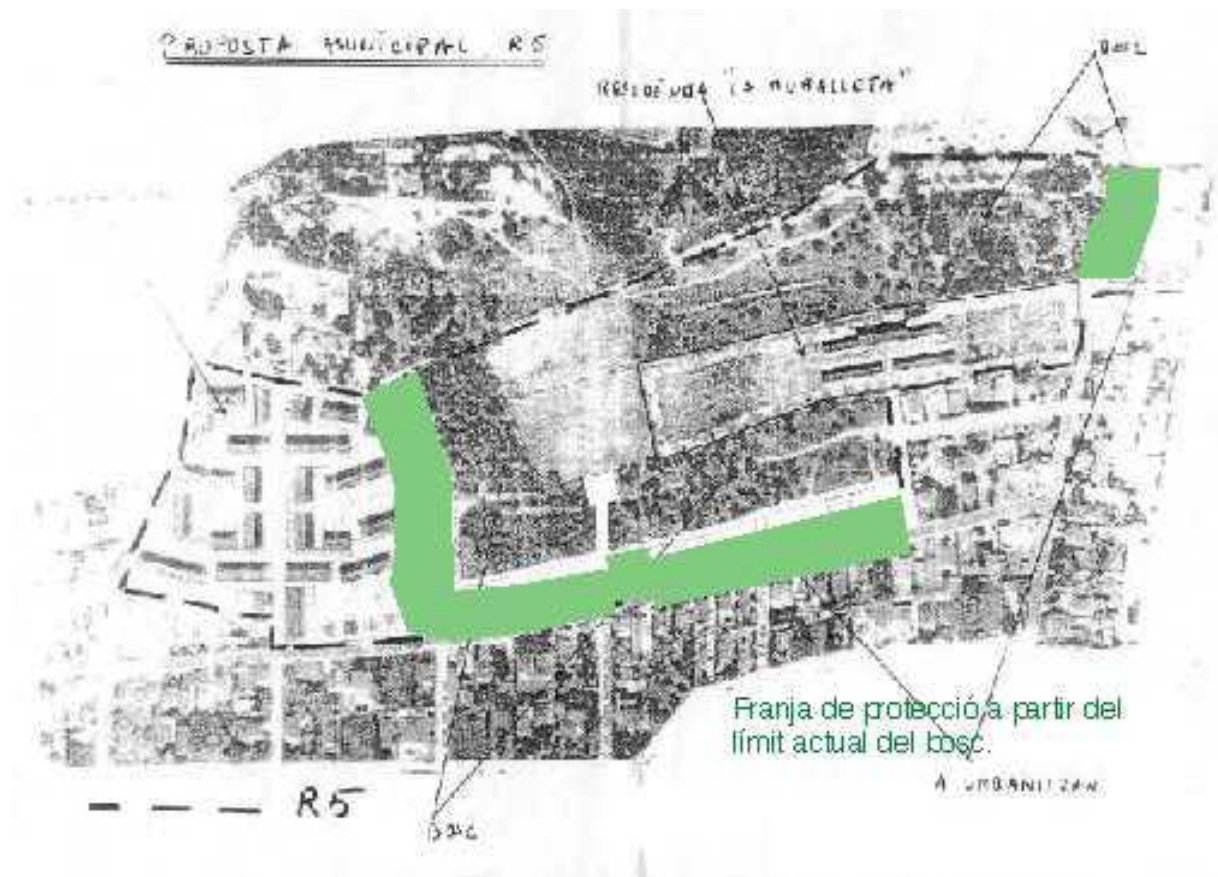

Figura 6. Aplicant la franja de protecció al límit actual del bosc, el pla de l'Ajuntament no es pot realitzar.

PER QUÈ DIUEN “SOSTENIBILITAT”, SI EL QUE VOLEN DIR ÉS...?

Quan vam rebre a casa la “proposta” de l’Ajuntament (tot i que sense signatura de ningú), molts deuríeu pensar que el bosc ja estava salvat (l’Ajuntament afirmava que més d’un 90 %). Amb la nostra postura contrària, podríeu pensar que, enlloc de defensar el bosc, el que buscàvem era, simplement, fer soroll.

Doncs bé, us volem explicar per què pensem que aquesta proposta de l’Ajuntament no salva el bosc (ni molt menys en un 90 %) i ni tan sols és conforme als criteris de sostenibilitat, com afirma l’Ajuntament per justificar que l’R5 no s’inclouï a la moratòria.

D’entrada, creiem que si el PGOU hagués previst el desenvolupament de l’R5 d’acord amb la proposta actual, molt probablement no s’hauria desencadenat cap oposició, però el PGOU preveu la urbanització total del sector. I ja presumeix de sostenibilitat des de bon principi!

Segons les normatives sobre protecció contra incendis i sobre habitatge, una urbanització amb límits als afores ha de tenir una franja de protecció contra incendis. Es tracta d’una franja de 25 metres desarbrada i mantinguda amb vegetació esclarissada. Al croquis de la “proposta” municipal (*figura 4*) no s’indica cap franja de protecció (de fet, en una reunió amb l’Ajuntament, ens van dir que els tècnics no els havien dit res d’aquesta franja).

Aquesta franja “invisible” ocupa una superfície de més de 2 ha, és a dir, el 15,6 % del sector (vegeu les figures 5 i 6). Com pot pretendre l’Ajuntament que el seu nou pla, tan grollerament divulgat, protegeix el 90 % del bosc?

Hem insistit molt en la nostra defensa d’un bosc, **no dels arbres o d’un simple espai verd. Un bosc és un gran valor que, tanmateix, no incideix en el pressupost, ja que funciona sol. Però, perquè sigui així, ha de tenir unes dimensions mínimes, com també uns espais de transició, com els preparcs de les zones protegides. Aquesta afirmació no és gratuïta, es tracta d’un concepte ecològic elemental, que també es pot aplicar a l’espai vital de les persones. Per entendre’ns, pensem en les mides dels nostres llits i preguntem-nos perquè no dormim en llits de 3 pams d’amplada: ningú hi estaria disposat, tot i que és la mida aproximada dels taüts, on tots hi cabem.**

El pla de l’Ajuntament no “salva” res. Simplement encorseta una taca de vegetació que resta, així, condemnada a desaparèixer.

Sostenible, el sector R5?

El concepte de sostenibilitat neix per a frenar els excessos de la Humanitat, com a condició d’assegurar-se a si mateixa un futur.

Aquests “excessos”, van en detriment de dues coses:

- * La Natura.
- * La justícia social.

· Per la Natura de Santa Oliva, l’R5 suposa la condemna de l’únic bosc i major consum de recursos (aigua, energia, materials, etc).

· A la justícia social, l’R5 no hi aporta res. A Santa Oliva no es passa gana, no hi ha privacions de llibertat importants, etc. Si més no, les persones que podrien comprar les noves cases no pateixen aquestes injustícies.

Econòmicament sostenible?

167 cases x 3 hab/casa = 500 nous santaolivencs.

Suposa un increment del 21 % al municipi i del 50% al casc històric (o immediacions).

Amb el ritme del mercat immobiliari, està preparat un increment igual de ràpid i gran en els serveis?

· Metge.

-Aigua (recordeu els talls de l'estiu i penseu en una cinquantena de piscines més).

-Clavegueram (recordeu les tapes del C/ J.M. Mas fent de sortidors).

-Escola i Llar d'Infants.

-Llar d'Avis.

-etc.

167 cases x 30 milions de ptes/casa = 5.010 milions de pessetes (2...,1 milions d'euros).

Aquests diners no són per a serveis, sinó per a beneficis privats, com és lògic. Els diners per a millorar els serveis han de venir dels impostos. Impostos que ja paguem, i mireu com estem.

Socialment sostenible?

-500 nous habitants en poc temps suposen una pèrdua de cohesió social. Més desconeixença i més distanciament entre els habitants.

Els nous santolivencs no seran joves de Santa Oliva (els preus no són assequibles per als joves).

I això és important dir-ho perquè l'excusa dels joves ja s'ha fet servir massa per a justificar el creixement. Per què créixer si no ens hi podem quedar?

-L'assignació a la Muralleta d'un centre de dia no fa de l'R5 un pla més sostenible.

És necessari un Centre de dia. Però no cal aixafar un projecte pioner com el de la Muralleta per tenir-lo.

Hi ha ubicacions millors per aquest servei: més cèntriques i accessibles, tant a les famílies com a les ambulàncies i altres serveis.

Ambientalment sostenible?

Potser sí. Vegem-ho:

• **Desaparició d'un bosc, l'últim del municipi i vora el límit de terme (insistim, un bosc, amb flora i fauna, en equilibri, etc; no una simple arbreda enjardinada a compte del pressupost municipal).**

• Asfaltat i eixamplament d'un tram més de camí històric (el camí dels Colls).

• Més consum d'aigua. A la "proposta", hi ha xalets (molts amb piscina, probablement). En aquella proposta, l'Ajuntament parlava, com a solució d'aquest punt, d'un "nou dipòsit"... És que els dipòsits ara "fan" aigua? L'aqüífer és el mateix!.

L'Ajuntament, en el seu escrit, equipara els consums residencial i agrícola; tanmateix, omet una diferència important: l'aigua de reg s'infiltra, es depura de forma natural i alimenta l'aqüífer. L'aigua domèstica no: va al mar (no sabem si una mica depurada, molt poc depurada o gens depurada).

Per què en diuen "amor" si volen dir "sexe"?

-Excusa de construir al C/ Jaume Balmes a banda i banda per a reduir cost als veïns. Aquest carrer pot ser circumvalatori, amb vistes al bosc, igual que l'Av. Verge del Remei ho és amb vistes a les Parellades.

-Si el bosc està brut, demostra l'interès dels propietaris, i també de l'Ajuntament (no aplica la potestat d'exigir la neteja al propietari). No és culpa del bosc.

-El "colmo" és que la brutícia s'utilitzi d'excusa per a justificar la urbanització del sector R5.

ARGUMENTS DE L'AJUNTAMENT PER PRESSIONAR EL SECTOR R-5

· UNA MORATÒRIA URBANÍSTICA

Que paralitza el PGOU a excepció de l'R-5 pressionant-lo com a únic lloc de creixement.

· ELS VEÏNS DE L'URBANITZACIÓ CANYELLES

Enganyats alguns, de rebre els equipaments que els manquen si s'executa el projecte de l'R-5, posicionant-los a favor dels interessos de l'Ajuntament.

· LA PROPIETAT PRIVADA DELS TERRENYS

Defensant més els interessos privats d'uns propietaris que van comprar com a rústic i equiparant desmesuradament una possible compensació contra uns beneficis de més de 5000 milions de pessetes conseqüència de l'expansió urbanística prevista.

· DEMANDA DE CASES

Demanda de cases per als joves. Però les seves butxaques no poden costejar-les, per tant és un model de creixement que no es pot argumentar amb la demanda social.

· UBICACIÓ OPORTUNISTA D'UN CENTRE DE DIA

Degut que no té una accessibilitat adequada per atendre tots/es els santaolivencs i no és l'únic lloc on poden emplaçar-lo.

· UBICACIÓ OPORTUNISTA D'UN DIPÒSIT D'AIGUA

Quan els recursos de l'aqüífer són els mateixos i quan ja hi ha una ubicació més idònia al costat del dipòsit existent a la muntanyeta el Felis.

Gràcies a totes i a tots els que ens heu escoltat i ajudat durant aquests mesos.

Per salvar els boscos hem fet el que hem pogut, i si podem fer més, ho farem.

Però en aquesta fita, volem anar molt més enllà, perquè no ens endossin més gat per llebre, desenvolupament per especulació, sostenibilitat per...

Esperem aconseguir, entre totes i tots el que vivim en aquest municipi, una

Santa Oliva desperta.

Col·lectiu per a la defensa dels boscos del Julivert i dels Colls.

Març del 2004.

Pàgina web: <<http://perso.wanadoo.es/camidelscolls>>
Correu electrònic: camidelscolls@correu.vilaweb.com

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
**Direcció General d'Ordenació
del Territori i Urbanisme**
Servei Territorial de Tarragona

98000782.004/STT/\$IST/2000 0685

**De l'informe de la Comissió
d'Urbanisme de Tarragona sobre
el PGOU de Santa Oliva**

4.- ARTICULACIO DELS CREIXEMENTS

Els grans creixements s'articulen en cinc grans taces, o taques, vertebrats per un eix viari de nova implantació que vol ser la gran aportació del Pla - excepte l'última taca.

* Aquests creixements en "taca d'oli" s'extenen fins a colmar l'espai possible fins a topar amb elements físics (naturals i artificials) que impedeixen la seva continuïtat (torrents, vies de comunicació o acabar el t.m.), sense cap element ponderador, com va posar de manifest una al·legació.

4.1- La primera taca.

al voltant del nucli de Sta.Oliva

Colmata tot el territori disponible part Nord, fins el t.m.

Pel Ponent, colmata els terrenys, fins a les zones properes a Riera de Banyeres, i perllonga un apèndix per unir el nucli amb l'Ermita.

Només a l'Est, es limita de forma artificial. No té en compte si hi ha una zona amb bosc etc.

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
**Direcció General d'Ordenació
del Territori i Urbanisme**
Servei Territorial de Tarragona

98000782.004/STT/\$IST/2000

0692

8.1.2. Sòl Urbanitzable. S'hauria de desclassificar parcialment el nou Sector (nº R5) incorporat, donat que no té sentit arribar la colmatació fins al límit de t.m., i que permetrà integrar millor les edificacions de la resta de sector, i salvaguardar la zona boscosa avui existent, que ajuda a configurar una imatge de Santa Oliva.

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Direcció General d'Urbanisme

98000782.011/STT/GDIMP/2000/4

12/10

9. Pel que fa al nou sector residencial R5, si bé es pot admetre aquest desenvolupament, s'hauria de determinar ja en el Pla general la reserva obligatòria com a espais lliures públics del sector dels terrenys situats més al nord-est, assenyalats al plànol annex, a fi de preservar la vegetació amb què actualment compten i que està en curs de recuperació